

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO**

- **W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W KOWARACH**
- **W BRANŻOWEJ SZKOLE PIERWSZEGO STOPNIA**

1. Uwagi wstępne

Ustalenia zawarte w niniejszym dokumencie są zgodne z zasadami zapisanymi w statucie szkoły oraz WZO.

2. Wystawianie oceny śródrocznej i końcoworocznej

2.1 Ocenę końcoworoczną ustala się, biorąc pod uwagę wyniki ucznia z poszczególnych semestrów, przy czym nie może być to średnia arytmetyczna; należy uwzględnić raczej postępy ucznia i zawsze wybrać takie rozwiązanie, które okaże się mobilizujące do dalszej jego pracy.

2.2 Jeżeli uczeń otrzymał ocenę niedostateczną w I semestrze roku szkolnego, nauczyciel może, biorąc pod uwagę fakt, że wiedza z ocenianego semestru jest niezbędna do dalszej nauki przedmiotu, ustalić formę zaliczenia materiału z I semestru. Termin takiego zaliczenia zostaje ustalony dla wszystkich uczniów i nie powinien być wyznaczony później niż na koniec marca.

2.3 Uczeń nie ma prawa poprawiać oceny śródrocznej.

2.4 Oceny końcowe za poszczególne semestry ustala się na podstawie tzw. SYSTEMU OCENY WAŻONEJ.

2.5 Ocenę ważoną ustala się w sposób następujący:

- bierze się pod uwagę wszystkie oceny częściowe uzyskane przez ucznia w danym semestrze z uwzględnieniem pkt. 2.5g) .

- ocenom częściowym przypisuje się różne „wagi” (od 1 do 3); uzależnione jest to od „wartości” oceny, którą ustala nauczyciel wpisem do dziennika, a konkretnie jakim kolorem dana ocena została wpisana: czerwonym (waga 3), zielonym (waga 2) lub niebieskim/czarnym (waga 1);

- ocena z odpowiedzi ustnej, bez względu na kolor wpisu, ma zawsze wagę 2, a praca klasowa wagę 3;

- poszczególne oceny mnoży się przez współczynnik przypisanej im wagi, a uzyskane wyniki sumuje; następnie dzieli się przez sumę wag przypisanych ocenom; [np. jeżeli uczeń otrzymał następujące oceny: **3** z wagą 3, **2** z wagą 2, **3** z wagą 2 oraz **2,4, 5** z wagą 1, to sposób ustalenia oceny ważonej wyglądać następująco

$(3 \times 3 + 2 \times 2 + 3 \times 2 + 2 \times 1 + 4 \times 1 + 5 \times 1) : (1 \times 3 + 2 \times 2 + 3 \times 1) = 30 : 10 = 3,0$ czyli uczeń otrzyma ocenę dostateczną];

- przyjmuje się następujące przedziały:

- dla oceny celującej – 5,66 do 6,0 lub por. 2.5f;

- dla oceny bardzo dobrej – od 4,66 – 5,65;

- dla oceny dobrej – 3,66 – 4,65;

- dla oceny dostatecznej – 2,66 – 3,65

- dla oceny dopuszczającej – 1,76 - 2,65;

- dla oceny niedostatecznej – poniżej 1,75.

- nauczyciel może odstąpić od stosowania powyższego sposobu ustalania oceny semestralnej w przypadku, gdy uczeń osiąga bardzo wysokie wyniki w konkursach przedmiotowych (etap regionalny i etapy wojewódzkie innych konkursów humanistyczno-polonistycznych) lub posiada zaświadczenia o poważnych dysfunkcjach, których przyczyną jest szeroko rozumiany stan zdrowia (w tym drugim wypadku należy kierować się dobrem dziecka, a zespół klasowy, do którego uczęszcza dane dziecko powinien być

powiadomiony o przyczynie, z zachowaniem wszelkiej delikatności, takiego odstępstwa);

• uczeń uzyskuje dodatkowe punkty (dodawane do sumy ocen) za plusy uzyskiwane z aktywności (3 plusy = ocena bardzo dobra), a w przypadku trzech minusów - ocena niedostateczna.

3. Oceny cząstkowe

3.1 Zestaw form sprawdzania osiągnięć uczniów zawiera WZO (par.32)

3.2 Zasady sprawdzania osiągnięć i postępów uczniów zawiera WZO (par. 33)

3.3 Odpowiedź ustna.

3.3.1 Uczeń może odpytywany w omawiany sposób przynajmniej jeden raz w semestrze.

3.3.2 Ocena z odpowiedzi ustnej posiada wagę 2 nawet wtedy, gdy wpisuje się ją niebieskim/czarnym kolorem.

3.3.3 Odpowiedź ustna odbywa się na początku lekcji i swoją długością nie może zająć więcej niż 15 minut (1/3 długości jednostki lekcyjnej).

3.3.4 Podczas odpowiedzi ustnej nauczyciel zadaje uczniowi 3 pytania dotyczące ostatnich 3 tematów (nie należy tego mylić z trzema ostatnimi jednostkami lekcyjnymi, gdyż jeden temat może być omawiany na więcej niż jedna jednostka lekcyjna) lub zadanej ostatnio lektury.

3.3.5 Przy ocenianiu nauczyciel powinien uwzględnić następujące kryteria:

a. merytoryczne – wiedza, brak błędów rzeczowych, poprawność wniosków, logika wypowiedzi;

b. językowe – poprawność językowa, piękno języka, staranność wypowiedzi, bogata leksyka, dbałość o kompozycję;

c. inne – np. oryginalność sądów, powoływanie się na opinie autorytetów spoza tych omawianych na lekcjach, powoływanie się na samodzielną lekturę itp.

3.3.6 Nauczyciel zawsze informuje ucznia o ocenie i na jego życzenie krótko ją uzasadnia; by nie zaburzyć toku lekcji wyjątkowo nauczyciel może przedstawić uzasadnienie po przerwie. Nauczyciel nie ma obowiązku przedstawiać pisemnego uzasadnienia oceny.

3.4 Sprawdzian.

3.4.1 Przewiduje się co najmniej dwa sprawdziany w każdym semestrze.

3.4.2 Za sprawdzian uznaje się również semestralny sprawdzian kompetencji, pod warunkiem że został on samodzielnie przygotowany przez szkolny zespół polonistyczny, a nie np. zamówiony za odpowiednią opłatą przez szkołę.

3.4.3 Sprawdzian może trwać od jednej do dwóch godzin lekcyjnych. W tym drugim wypadku na sprawdzian wykorzystuje się również przerwę międzylekcyjną.

3.4.4 Sprawdzian powinien być zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem, a jego wyniki powinny być ogłoszone, w zależności od jego wielkości, w przeciągu dwóch, a maksymalnie trzech tygodni, jeżeli nie ma okoliczności przemawiających za wydłużeniem okresu sprawdzania (np. choroba nauczyciela, ważne obowiązki służbowe, przypadki losowe), wyniki mogą zostać ogłoszone, ale wówczas o ich wstawieniu do dziennika decyduje każdy uczeń; taką ocenę wpisuje się kolorem zielonym.

3.4.5 Przed sprawdzianem uczniowie powinni zostać poinformowani o jego formie,

kryteriach na poszczególne oceny i zakresie materiału, którego sprawdzian będzie

dotyczył. Kryteria ocen ze sprawdzianu ustala się procentowo:

0 – 29% ndst.

30 – 49 % dop.

50-69% dst.

70-86% db.

87-100% bdb.

Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który wykona dodatkowe zadanie wykraczające poza program, przygotowane przez nauczyciela i nazwane: „zadanie na 6”. Dodatkowym warunkiem otrzymania oceny celującej jest uzyskanie oceny bardzo dobrej z zadań obowiązkowych.

3.4.6 W szkole obowiązuje ocenianie kształtujące, które warunkuje możliwość poprawiania każdej formy wypowiedzi (kartkówki, wypowiedzi ustnej, sprawdzianu) w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Ocena niedostateczna wpisana do dziennika zostaje zachowana. Uczeń ma obowiązek ją poprawić, czyli zaliczyć materiał obowiązujący na sprawdzianie.

3.4.7 O czasie i formie poprawy decyduje nauczyciel. Termin poprawy może być ustalony na maksymalnie tydzień od oddania prac przez nauczyciela. Jego forma nie musi być identyczna z formą poprawianego sprawdzianu (np. zamiast pracy pisemnej może to być egzamin ustny z tego samego zakresu materiału).

3.4.8 Każda poprawka owocuje oceną.

3.4.7 Przy obliczaniu oceny ważonej bierze się pod uwagę średnią arytmetyczną wynikającą z ocen ze sprawdzianu oraz z poprawki/poprawek.

3.4.8 Nauczyciel może zachować ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że poprawka zastępuje uczniowi właściwy sprawdzian i jest wynikiem pewnej kalkulacji ucznia

3.4.9 Nieobecność usprawiedliwiona (odpowiedni wpis w dzienniku i np. w zeszyte korespondencji) daje uczniowi prawo do sprawdzenia swoich wiadomości, ale również w tym wypadku czas i formę ustala nauczyciel. Jeżeli uczeń nie zgłosi się na wyznaczony termin poprawki, to wpisuje się mu ocenę niedostateczną.

3.4.10 Nieobecność nieusprawiedliwiona skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej, którą uczeń musi poprawić.

3.5 Kartkówka

3.5.1 Kartkówka dotyczy materiału z ostatnich trzech lekcji lub jest formą sprawdzenia znajomości lektury.

3.5.2 Kartkówka składa się z trzech do dziesięciu pytań/poleceń.

3.5.3 Kartkówki poprawia się zgodnie z zasadami dotyczącymi poprawiania sprawdzianów (3.4.6-3.4.10).

3.5.4 Kartkówka trwa do 20 minut. Uczniowie mogą poprosić o wydłużenie czasu pracy.

3.5.5. Ocenę z kartkówek ustala się procentowo:

0-39% ndst.

40-59% dop.

60-74% dst.

75-89% db.

90- 100% bdb.

3.6 Praca domowa

3.6.1 Dopuszcza się różnorodność zadań domowych: gromadzenie informacji, wypowiedzi pisemne na pytania/polecenia, pisanie dłuższych wypowiedzi na zadany temat, przygotowanie recytacji wiersza, przygotowywanie referatu itp.

3.6.2 Dłuższe wypowiedzi pisemne ocenia się podanych poniżej zasad:

dla Lo po gimnazjum:

- a/sformułowanie stanowiska 0-6pkt.
- b/uzasadnienie stanowiska 0-18pkt
- c/poprawność rzeczowa 0-4pkt.
- d/zamysł kompozycyjny 0-6pkt.
- e/spójność lokalna 0-2pkt.
- f/styl tekstu 0-4 pkt.
- g/ poprawność językowa 0-6pkt.
- h/poprawność zapisu 0-4pkt

dla Lo po sp:

- a) spełnienie formalnych warunków polecenia – 1 pkt.
- b) kompetencje literackie i kulturowe – 16 pkt.
- c) kompozycja wypowiedzi – 7 pkt.
- d) język wypowiedzi – 11 pkt.

3.6.3 Przy ocenianiu pozostałych prac domowych uczniów powinien zostać za każdym razem poinformowany o kryteriach oceny.

3.6.4 Za brak krótkiej pracy domowej uczeń otrzymuje „minus” – trzy minusy dają ocenę niedostateczną. (Jeśli uczeń odrobi zadanie domowe na następną lekcję – minus staje się nieważny).

3.6.5 Każdy uczeń powinien zdobyć w ciągu każdego semestru przynajmniej dwie oceny z dłuższych wypowiedzi pisemnych przygotowywanych w domu oraz jedną ocenę z wypracowania klasowego. Nauczyciel powinien uwzględnić samodzielność pracy jako ważne kryterium oceny. Liczba ocen nie musi równać się liczbie zadawanych prac – nauczyciel może sprawdzać prace wybiórczo, a nie obowiązkowo wszystkim uczniom.

3.6.6 Przy ocenie recytacji wiersza bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- a. opanowanie pamięciowe,
- b. dykcja,
- c) kształt artystyczny.

3.7 Aktywność i praca na lekcji

3.7.1 By zachęcić uczniów do samokształcenia i aktywności na zajęciach, należy stosować różnorodne formy ułatwiające zdobycie dodatkowych ocen pozytywnych.

3.7.2 Stosuje się dwie formy oceny negatywnej „za aktywność” – jest to ocena

niedostateczna za podpowiadanie i brak pracy na lekcji.

3.7.3 Oprócz ocen uczniowie mogą być nagradzani za pracę na lekcji plusami („+”). Każde pięć plusów można zamienić na ocenę bardzo dobrą. O przyznaniu plusa decyduje nauczyciel. Nieprzygotowanie do lekcji w formie braku podręcznika, tekstu lektury, braku zeszytu, odmowy udzielenia odpowiedzi podczas lekcji skutkuje otrzymaniem minusa („-”). Przy czym trzy minusy skutkują oceną niedostateczną. O otrzymaniu plusa albo minusa decyduje nauczyciel.

3.7.4 Szczególnie wysoko należy nagradzać uczniów za pracę w gazetce szkolnej, szkolnym zespole teatralnym oraz udział i osiągnięcia w konkursach literackich, recytatorskich i ortograficznych. Wybitne osiągnięcia na tym polu mogą poważnie wpływać na ocenę końcoworoczną.

4. Indywidualizacja pracy z uczniami

4.1 Nauczyciele mają obowiązek indywidualizacji pracy w dwóch zakresach:

- a. pracy z uczniem dysfunkcyjnym,

b. pracy z uczniem zdolnym.

4.2 Za ucznia dysfunkcyjnego uważa się przede wszystkim ucznia posiadającego orzeczenie o dysleksji lub/i dysortografii wydane przez poradnię pedagogiczno-psychologiczną oraz ucznia zagrożonego patologią. Może to być również uczeń z wyraźnymi zaległościami po gimnazjum bądź szkole podstawowej oraz uczeń z wyraźnymi problemami z języka polskiego.

4.3 Praca z uczniem dysfunkcyjnym obejmuje:

- a. stosowanie odrębnych kryteriów oceniania,
- b. wydłużenie czasu na sprawdzianach (o ile jest możliwe, jeśli nie, zmniejszenie ilości zadań),
- c. tworzenia odrębnych warunków zaliczania, w tym przygotowanie innych arkuszy czy wydłużenie czasu,
- d. zadawanie dodatkowych zadań związanych z pracą nad niwelowaniem określonej dysfunkcji,
- e. przyjmowanie zadań pisanych na komputerze, gdy pismo ucznia jest nieczytelne,
- f. poświęcenie dodatkowego czasu na wyjaśnienie uczniom trudniejszego materiału, a za każdym razem wyjaśnienie zadania domowego,
- g. organizowanie w miarę możliwości dodatkowych zajęć dla ucznia indywidualnie lub grupowo w oparciu o program „Ortografitti”.

4.3 Za ucznia zdolnego uważa się ucznia, który na podstawie diagnozy i uzyskiwanych wyników przejawia zdolności w zakresie nauczanego przedmiotu oraz wykazuje zainteresowanie ich rozwijaniem. Zdolności te mogą również dotyczyć zainteresowań artystycznych związanych z kulturą słowa (recytacja, aktorstwo, piosenka poetycka) – w tym zakresie nauczyciel powinien współpracować ze specjalistami z dziedzin artystycznych. Uczeń ten pozostaje pod opieką Zespołu ds. Wspierania Uzdolnień.

4.4 Praca z uczniem zdolnym obejmuje:

- a. informowanie uczniów o konkursach przedmiotowych (literackich, językoznawczych, recytatorskich, poezji śpiewanej) przez umieszczenie odpowiednich informacji na stronie internetowej, na tablicy w sali nr 18
- b. indywidualne lub grupowe przygotowanie uczniów do konkursów polonistycznych,
- c. dodatkowe zadania na sprawdzianach,
- d. zadawanie dodatkowych prac z języka polskiego (referatów, wypracowań o tematyce lub/i problematyce wykraczającej poza program nauczania danej klasy),
- e. umożliwienie uczniom prezentacji ich wyników przez umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły lub na spotkaniach z uczniami liceum (np. podczas imprez o charakterze naukowym)

5. Nieprzygotowanie

5.1 Pod pojęciem nieprzygotowania należy rozumieć brak gotowości ucznia do odpowiedzi ustnej lub niezapowiedzianej kartkówki zgłoszony nauczycielowi przed zajęciami zgodnie z zasadami zawartymi w WZO.

5.2 Nie jest nieprzygotowaniem brak zadania domowego, chyba że okoliczności podane przez ucznia są na tyle istotne, że nauczyciel uzna je za wystarczające.

5.3 Uczeń ma prawo do zgłoszenia jednego uzasadnionego nieprzygotowania w semestrze.

6. Egzamin poprawkowy

6.1 Egzamin poprawkowy wyznacza rada pedagogiczna.

6.2 Egzamin poprawkowy przeprowadzany jest w trybie określonym w statucie szkoły.

6.3 Egzamin poprawkowy składa się z dwóch części: pisemnej i ustnej.

6.4 Część pisemna egzaminu to praca pisemna oceniana wg kryteriów zawartych w niniejszym dokumencie (por.3.6.2). Uczeń powinien mieć możliwość wyboru tematu spośród dwóch. Część pisemna trwa 90 minut. Praca nie może być krótsza niż wyznaczony przez nauczyciela limit.

6.5 Część ustna składa się z trzech pytań, każde punktowane od 0pkt.-5pkt. Uczniowi przysługuje czas przygotowania się do odpowiedzi ustnej – maks. 20 minut. Część ustna egzaminu trwa maks. 20 minut. Każde pytanie jest punktowane oddzielnie.

8. Zapisy końcowe

8.1 Przyjmuje się możliwość stosowania przy ocenach cząstkowych znaków „+”, „-” jako dodatkowych elementów wartościowania oceny. Przypisuje się też poszczególnym znakom następujące wartości liczbowe, ważne ze względu na system oceny ważonej: + to 0,25; - to -0,25.

8.2 Przy sprawdzianach, odpowiedzi ustnej i kartkówkach stosuje się wyłącznie pełne oceny.

8.3 Przy stosowaniu ocen opatrzonych odpowiednimi znakami za każdym razem należy podać uczniom ich kryteria.

8.4 Akcje sprawdzające oraz egzaminy próbne przygotowywane przez nauczycieli ZSO są oceniane.

8.5 PZO powinien być ewaluowany raz na rok.

8.6 Informację o PZO należy udostępnić wszystkim zainteresowanym przez wywieszenie go w ogólnie dostępnym miejscu lub opublikowanie na stronie internetowej szkoły.

8.7 Każdy nauczyciel może wprowadzać swoje innowacje pod warunkiem, że nie są one sprzeczne ze statutem, WZO i PZO.

8.8 Uwagi o PZO można zgłaszać nauczycielowi języka polskiego lub nadzorowi pedagogicznemu. W miarę możliwości PZO powinno zyskać aprobatę zarządu samorządu uczniowskiego.

8.9 W sprawach, których nie rozstrzyga niniejszy dokument, stosuje się przepisy wyższego rzędu, przede wszystkim Statut Szkoły.

Opracowała:
Anna Szablicka